

31998L0005

L 77/36

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

14.3.1998.

DIREKTIVA 98/5/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 16. veljače 1998.****o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 49., članak 57. stavak 1. i prvu i treću rečenicu članka 57. stavka 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 189.b Ugovora ⁽³⁾,

(1) Budući da, u skladu s člankom 7.a Ugovora, unutarnje tržište obuhvaća područje bez unutarnjih granica; budući da je, u skladu s člankom 3. točkom (c) Ugovora ukidanje prepreka između država članica za slobodno kretanje ljudi i usluga jedan od ciljeva Zajednice; budući da to za državljanu državu članicu, između ostalog znači mogućnost obavljanja djelatnosti u vidu samostalne ili nesamostalne djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj su stekli stručne kvalifikacije.

(2) Budući da, u skladu s Direktivom Vijeća 89/48/EEZ od 21. prosinca 1988. o općem sustavu priznavanja diploma visokih učilišta dodijeljenih po završetku stručnog obrazovanja i osposobljavanja u trajanju od najmanje tri godine ⁽⁴⁾, odvjetnik koji je u potpunosti kvalificiran u jednoj državi članici može tražiti priznavanje diplome s ciljem registriranja u drugoj državi ugovornici za obavljanje odvjetničke djelatnosti pod nazivom koji se koristi u toj državi; budući da je cilj Direktive 89/48/EEZ osiguranje da se odvjetnik uključi u struku u državi primateljici, te da cilj Direktive nije mijenjanje pravila koja uređuju pitanje odvjetništva u toj državi niti oslobađanje odvjetnika od ograničenja iz tih pravila.

(3) Budući da se neki odvjetnici mogu brzo uključiti u obavljanje djelatnosti u državi primateljici, između ostalog prolaskom na ispitu sposobnosti u skladu s Direktivom

89/48/EEZ, ostali potpuno kvalificirani odvjetnici moraju imati mogućnost postići takvo uključivanje nakon određenog vremena obavljanja stručne prakse u državi primateljici pod stručnim nazivom iz matične zemlje ili nastaviti obavljati djelatnosti pod stručnim nazivom koji se koristi u matičnoj državi.

(4) Budući da na bi na kraju tog razdoblja odvjetnik trebao biti u stanju uključiti se u obavljanje djelatnosti u državama primateljicama nakon što se utvrdi da posjeduje stručno iskustvo u toj državi članici.

(5) Budući da je takvo postupanje opravdano na razini Zajednice ne samo zato što, u usporedbi s općim sustavom priznavanja diploma, omogućuje odvjetnicima lakše uključivanje u obavljanje djelatnosti u državi primateljici, nego i zato što se omogućavanjem odvjetnicima stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi primateljici pod stručnim nazivom iz matične zemlje, zadovoljavaju potrebe korisnika pravnih usluga koji, zbog povećanog trgovinskog toka koji nastaje posebno iz unutarnjeg tržišta, traže pravni savjet pri obavljanju prekograničnih transakcija u kojima se preklapa međunarodno pravo, pravo Zajednice i nacionalno pravo.

(6) Budući da je takvo postupanje opravdano na razini Zajednice, jer samo manji broj država članica dopušta na svom državnom području obavljanje odvjetničke djelatnosti osim u vidu pružanja pravne pomoći od strane odvjetnika iz drugih država članica koji obavljaju odvjetničku djelatnost pod stručnim nazivima iz matične zemlje; budući da se, međutim, u državama članicama u kojima postoji ta mogućnost, praktični detalji koji se odnose, na primjer, na područje djelovanja i obvezu upisa kod nadležnog tijela znatno razlikuju; budući da ta raznovrsnost situacija dovodi do nejednakosti i smetnji u natjecanju među odvjetnicima iz država članica i predstavlja prepreku slobodi kretanja; budući da se jedino direktivom kojom se utvrđuju uvjeti obavljanja odvjetničke djelatnosti izvan okvira pružanja pravne pomoći, od strane odvjetnika koji obavljaju djelatnost pod stručnim nazivima iz matične zemlje mogu riješiti te poteškoće i pružiti iste mogućnosti odvjetnicima i korisnicima pravnih usluga u svim državama članicama.

⁽¹⁾ SL C 128, 24.5.1995., str. 6., i SL C 355, 25.11.1996., str. 19.

⁽²⁾ SL C 256, 2.10.1995., str. 14.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 19. lipnja 1996. (SL C 198, 8.7.1996., str. 85.), Zajedničko stajalište Vijeća od 24. srpnja 1997. (SL C 297, 29.9.1997., str. 6), Odluka Europskog parlamenta od 19. studenoga 1997. (Odluka Vijeća od 15. prosinca 1997.).

⁽⁴⁾ SL L 19, 24.1.1989., str. 16.

- (7) Budući da, u skladu sa svojim ciljem ova Direktiva ne predviđa nikakva pravila u vezi s isključivo unutarnjim stanjima u državama, i pri tome ne utječe na nacionalna pravila kojima se uređuju pitanja u vezi pravne struke, njome se ne čini ništa više od nužnog za učinkovito postizanje njenog cilja; budući da ova direktiva ne umanjuje prava iz nacionalnog zakonodavstva koje uređuje pristup i obavljanje odvjetničkih djelatnosti pod stručnim nazivom korištenom u državi primateljici.
- (8) Budući da se od odvjetnika na koje se odnosi ova Direktiva zahtjeva da se upišu kod nadležnog tijela u državi primateljici kako bi to tijelo moglo osigurati da će se isti pridržavati pravila odvjetničkog kodeksa koji vrijedi u toj državi; budući da su učinci tog upisa u vezi sudskih nadležnosti, te razina i vrsta sudova pred kojima odvjetnici mogu obavljati djelatnost utvrđeni zakonom koji se primjenjuje na odvjetnike u državi primateljici.
- (9) Budući da odvjetnici koji nisu uključeni u obavljanje djelatnosti u državi primateljici moraju obavljati djelatnost u toj državi pod stručnim nazivom iz matične zemlje, kako bi se osiguralo pravilno informiranje korisnika, te da bi se razlikovalo između tih odvjetnika i odvjetnika iz države primateljice koji obavljaju djelatnost pod nazivom korištenim u istoj.
- (10) Budući da bi se odvjetnicima na koje se odnosi ova Direktiva trebalo dopustiti pružanje pravnih savjeta posebno iz područja prava matične države članice, prava Zajednice, međunarodnog prava i prava države primateljice; budući da je to već dopušteno u smislu pružanja pravne pomoći u skladu s Direktivom Vijeća 77/249/EEZ od 22. ožujka 1977. za olakšavanje učinkovitog ostvarivanja slobode pružanja odvjetničkih usluga⁽¹⁾; budući da je, međutim, potrebno predvidjeti kao u Direktivi 77/249/EEZ, mogućnost da se iz djelatnosti odvjetnika koji obavljaju odvjetništvo pod stručnim nazivima iz matične zemlje u Velikoj Britaniji i Irskoj isključi priprema određenih službenih isprava u području prijenosa prava vlasništva nad nekretninama i ostavinskim postupcima; budući da ova Direktiva ni na koji način ne utječe na odredbe po kojima su u svakoj državi članici određene djelatnosti rezervirane za struke različite od pravne struke; budući da se i u ovu Direktivu treba uključiti odredba Direktive 77/249/EEZ o mogućnosti države primateljice da od odvjetnika koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje traži da radi zajedno s lokalnim odvjetnikom u zastupanju ili obrani stranke u pravnom postupku; budući da se taj uvjet mora tumačiti u svjetlu sudske prakse Europskog suda pravde, posebno presude od 25. veljače 1988. u predmetu 427/85 Komisija protiv Njemačke⁽²⁾.
- (11) Budući da se u svrhu osiguranja nesmetanog djelovanja pravosudnog sustava državama članicama treba dopustiti posebnim pravilima zadržavanje pristupa najvišim sudovima samo specijaliziranim odvjetnicima, bez sprečavanja uključivanja odvjetnika država članica koji ispunjavaju potrebne uvjete.
- (12) Budući da odvjetnik upisan u državi članici primateljici pod stručnim nazivom iz matične zemlje mora ostati upisan kod nadležnog tijela matične zemlje ako želi zadržati status odvjetnika i biti obuhvaćen ovom Direktivom; budući da je iz tog razloga neophodna uska suradnja između nadležnih tijela, posebno u eventualnim disciplinskim postupcima.
- (13) Budući da odvjetnici na koje se odnosi ova Direktiva, bez obzira rade li u nesamostalnoj ili samostalnoj djelatnosti u matičnim državama, mogu obavljati nesamostalnu djelatnost u državi primateljici, pod uvjetom da država članica tu mogućnost pruža svojim odvjetnicima.
- (14) Budući da je svrha ove Direktive omogućiti odvjetnicima obavljanje djelatnosti u drugoj državi članici pod stručnim nazivom iz matične zemlje kao i olakšati im stjecanje stručnog naziva koji se koristi u državi primateljici; budući da na temelju članaka 48. i 52. Ugovora u tumačenju Suda država primateljica mora uzeti u obzir eventualno stručno iskustvo stečeno na njezinom državnom području; budući da se nakon učinkovitog i redovitog obavljanja djelatnosti od tri godine u državi primateljici u području prava te države, uključujući prava Zajednice može pretpostaviti da je odvjetnik stekao potrebne sposobnosti za potpunu integraciju u obavljanje odvjetničke djelatnosti u toj državi; budući da bi na kraju tog razdoblja odvjetnik koji može, u skladu s provjerom, dostaviti dokaze o stručnoj sposobnosti u državi primateljici trebao imati mogućnost steći stručni naziv koji se koristi u toj državi članici; budući da nadležno tijelo treba uzeti u obzir i sva ostala znanja o pravu te države ako razdoblje učinkovite i redovite

⁽¹⁾ SL L 78, 26.3.1977., str. 17. Direktiva kako je zadnje izmjenjena Aktom o pristupanju iz 1994.

⁽²⁾ [1988] ECR 1123.

stručne djelatnosti traje najmanje tri godine i uključuje kraće razdoblje obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici, koja može provjeriti usmenom provjerom; budući da se, ako se ne dostavi dokaz o ispunjavanju tih uvjeta, odluka nadležnog tijela države primateljice kojom se odbija dati stručni naziv korišten u toj državi u okviru dogovora o suradnji vezano uz te uvjete mora obrazložiti i protiv te odluke može se izjaviti žalba u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

- (15) Budući da je, zbog gospodarskih i stručnih razloga, rastući trend zajedničkog obavljanja odvjetničke djelatnosti u Zajednici, uključujući i oblik udruživanja, postao stvarnost; budući da se činjenica da odvjetnici pripadaju određenom udruženju u matičnoj državi ne bi trebala koristiti kao izgovor za sprječavanje ili odvrćanje od registriranja u državi primateljici; budući da državama članicama ipak treba dopustiti poduzimanje odgovarajućih mjera s legitimnim ciljem zaštite neovisnosti struke; budući da se trebaju osigurati određena jamstva u onim državama članicama koje dopuštaju zajedničku praksu,

DONIJELI SU SLJEDEĆU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet, područje primjene i definicije

- Svrha ove Direktive je omogućavanje trajnog obavljanja odvjetničke djelatnosti, kao samostalne ili nesamostalne djelatnosti, u državi članici različitoj od one u kojoj je stečena kvalifikacija za bavljenje odvjetništvom.
- Za potrebe ove Direktive:
 - „odvjetnik” znači svaka osoba koja je državljanin države članice i ovlaštena za obavljanje svoje stručne djelatnosti pod jednim ili više sljedećih stručnih naziva:

Belgija	Avocat/Advocaat/Rechtsanwalt
Danska	Advokat
Njemačka	Rechtsanwalt
Grčka	Δικηγγορ
Španjolska	Abogado/Advocat/Avogado/Abokatu
Francuska	Avocat
Irska	Barrister/Solicitor
Italija	Avvocato
Luksemburg	Avocat
Nizozemska	Advocaat
Austrija	Rechtsanwalt

Portugal	Advogado
Finska	Asianajaja/Advokat
Švedska	Advokat
Ujedinjena Kraljevina	Advocate/Barrister/Solicitor

- „matična država članica” znači država članica u kojoj je odvjetnik stekao pravo korištenja naziva iz točke (a) prije obavljanja odvjetničke djelatnosti u drugoj državi članici;
- „država članica primateljica” znači država članica u kojoj odvjetnik obavlja djelatnost u skladu s ovom Direktivom;
- „stručni naziv iz matične zemlje” znači stručni naziv koji se koristi u državi članici u kojoj je odvjetnik stekao pravo korištenja tog naziva prije obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi primateljici;
- „udruženje” znači bilo koji oblik udruživanja, s ili bez pravne osobnosti, osnovan u skladu s zakonodavstvom države članice, u okviru kojeg odvjetnici obavljaju svoju djelatnost zajedno pod zajedničkim nazivom;
- „odgovarajući stručni naziv” ili „odgovarajuća struka” znači stručni naziv ili struka, za koju je odgovorno nadležno tijelo kod kojeg je odvjetnik upisan u skladu s člankom 3., a „nadležno tijelo” odnosi se na to tijelo.

3. Ova Direktiva primjenjuje se na odvjetnike koje obavljaju samostalnu djelatnost i na odvjetnike koji obavljaju nesamostalnu djelatnost u matičnoj državi članici i, u skladu s člankom 8. u državi primateljici.

4. Obavljanje odvjetničke djelatnosti u smislu ove Direktive ne obuhvaća pružanje pravne pomoći koje obuhvaća Direktiva 77/249/EEZ.

Članak 2.

Pravo obavljanja djelatnosti pod stručnim nazivom iz matične zemlje

Svaki odvjetnik ima pravo u bilo kojoj drugoj državi članici stalno obavljati djelatnost iz članka 5. pod stručnim nazivom iz matične zemlje.

Uključivanje u odvjetničku struku u državi primateljici podliježe članku 10.

Članak 3.

Upis kod nadležnog tijela

1. Odvjetnik koji želi obavljati djelatnost u državi članici različitoj od one u kojoj je stekao stručnu kvalifikaciju upisuje se kod nadležnog tijela te države.

2. Nadležno tijelo u državi primateljici upisat će odvjetnika po predočenju potvrde kojom se potvrđuje njegov upis kod nadležnog tijela u matičnoj državi članici. Navedeno tijelo može tražiti da potvrda izdana od nadležnog tijela matične države članice ne smije biti starija od tri mjeseca u trenutku podnošenja. Navedeno tijelo će o upisu izvijestiti nadležno tijelo matične države članice upisa.

3. U smislu primjene stavka 1. ovog članka:

— u Ujedinjenoj Kraljevini i Irskoj, odvjetnici koji obavljaju djelatnost pod stručnim nazivom različitim od onih koji se koriste u Ujedinjenoj Kraljevini i Irskoj upisat će se kod nadležnog tijela za obavljanje djelatnosti pod stručnim nazivom „*barrister*” ili „*advocate*” ili kod tijela nadležnog za obavljanje djelatnosti pod stručnim nazivom „*solicitor*”,

— u Ujedinjenoj Kraljevini za odvjetnike iz Irske pod stručnim nazivom „*barrister*” nadležno tijelo odgovorno za djelatnosti koje se obavljaju pod stručnim nazivom „*barrister*” ili „*advocate*”, a za odvjetnike iz Irske sa stručnim nazivom „*solicitor*” nadležno je tijelo odgovorno za obavljanje djelatnosti pod stručnim nazivom „*solicitor*”,

— u Irskoj je za obavljanje djelatnosti pod stručnim nazivom „*barrister*” ili „*advocate*” od strane odvjetnika iz Ujedinjene Kraljevine nadležno ono tijelo koje je odgovorno za obavljanje djelatnosti pod stručnim nazivom „*barrister*”, a za obavljanje djelatnosti pod stručnim nazivom „*solicitor*” od strane odvjetnika iz Ujedinjene Kraljevine nadležno je tijelo koje je odgovorno za obavljanje djelatnosti pod stručnim nazivom „*solicitor*”.

4. Ako nadležno tijelo u državi primateljici objavljuje imena odvjetnika upisanih kod tog tijela, ono je obvezno objaviti i imena odvjetnika upisanih u skladu s ovom Direktivom.

Članak 4.

Obavljanje djelatnosti pod stručnim nazivom iz matične zemlje

1. Odvjetnik koji obavlja djelatnost u državi primateljici pod stručnim nazivom iz matične zemlje obavljat će tu djelatnost pod tim stručnim nazivom, što se mora navesti na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika matične države članice, čitljivo i na način kojim se izbjegava zabuna sa stručnim nazivom koji se koristi u državi primateljici.

2. U svrhu primjene stavka 1. ovog članka, država primateljica može od odvjetnika koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje tražiti da naznači stručno tijelo u kojem je član u matičnoj državi članici ili pravosudno tijelo pred kojim je ovlašten obavljati djelatnost u skladu s propisima matične države članice. Država primateljica može zatražiti od

odvjetnika koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje da uključi i naznaku svog upisa kod nadležnog tijela te države.

Članak 5.

Područje djelovanja

1. U skladu sa stavcima 2. i 3., odvjetnik koji pod stručnim nazivom iz matične zemlje obavlja iste stručne djelatnosti kao i odvjetnik koji obavlja djelatnost pod odgovarajućim stručnim nazivom u državi primateljici može, između ostalog, dati savjet o pravu matične države članice, o pravu Zajednice, o međunarodnom pravu i o pravu države primateljice. U svakom slučaju, isti će se pridržavati pravila postupanja koja vrijede pred nacionalnim sudovima.

2. Države članice koje na svom državnom području ovlašćuju propisanu kategoriju odvjetnika za sastavljanje isprava za stjecanje prava na upravljanje ostavinom i za stjecanje ili prijenos prava vlasništva i drugih prava nad nekretninama, a koja su područja u drugim državama članicama rezervirana za druge struke različite od odvjetništva mogu iz tih djelatnosti isključiti odvjetnike koji obavljaju djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje dodijeljenim u jednoj od potonjih država članica.

3. Za obavljanje djelatnosti koje se odnose na zastupanje ili obranu stranke u pravnom postupku, ako pravo države primateljice zadržava te djelatnosti za odvjetnike koji obavljaju djelatnost pod stručnim nazivom iz te države, potonja može tražiti od odvjetnika koji obavljaju praksu pod stručnim nazivom iz matične zemlje da rade zajedno s odvjetnikom koji obavlja djelatnost pred predmetnim pravosudnim tijelom i koji bi, prema potrebi, bio odgovoran tom tijelu ili s „*avoué*” koji obavlja djelatnost pred istim.

Bez obzira na to, s ciljem osiguranja nesmetanog funkcioniranja pravosudnog sustava, države članice mogu utvrditi posebna pravila pristupa višim sudovima, kao što je korištenje usluga specijaliziranih odvjetnika.

Članak 6.

Mjerodavni kodeks

1. Neovisno o kodeksu kojem podliježe u matičnoj državi, odvjetnik koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje podliježe istim pravilima odvjetničkog kodeksa kao i odvjetnici koji obavljaju djelatnost pod relevantnim stručnim nazivom države primateljice vezano za sve djelatnosti koje obavlja na području te države.

2. Odvjetnici koji obavljaju djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje imaju pravo biti zastupljeni u stručnim

udruženjima države primateljice. Navedeno zastupanje obuhvaća kao minimum pravo glasovanja kod izbora upravnih tijela tih drugoga.

3. Država primateljica može od odvjetnika koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje tražiti ili osiguranje od odgovornosti iz poslovne djelatnosti ili da postane član stručnog jamstvenog fonda u skladu s pravilima koja ta država postavlja za stručne djelatnosti na svom državnom području. Neovisno o tome, odvjetnik koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje izuzet je od tog uvjeta ako može dokazati da je obuhvaćen osiguranjem ili jamstvom dostavljenim u skladu s pravilima matične države članice, ako je to osiguranje ili jamstvo jednako u smislu uvjeta i pokriva. Ako su samo djelomično jednaki, nadležno tijelo u državi primateljici može zatražiti dodatno osiguranje ili dodatno jamstvo za pokriće elemenata koji već nisu pokriveni osiguranjem ili jamstvom ugovorenima u skladu s pravilima matične države članice.

Članak 7.

Disciplinski postupak

1. U slučaju da odvjetnik koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje ne ispuní obveze koje vrijede u državi primateljici, primjenjuju se pravila postupka, kazne i pravni lijekovi države primateljice.

2. Prije pokretanja disciplinskog postupka protiv odvjetnika koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje, nadležno tijelo države primateljice dužno je izvijestiti nadležno tijelo matične države članice što prije, te im dostaviti sve bitne pojedinosti.

Prvi podstavak primjenjuje se *mutatis mutandis* ako disciplinski postupak pokrene nadležno tijelo matične države članice, koje će u skladu s tim izvijestiti nadležno tijelo države primateljice.

3. Ne dovodeći u pitanje ovlasti odlučivanja nadležnog tijela države primateljice, to tijelo surađuje tijekom disciplinskog postupka s nadležnim tijelom matične države članice. Osobito će država primateljica poduzeti mjere potrebne kako bi se osiguralo da nadležno tijelo u matičnoj državi dostavi isprave tijelima nadležnima za postupanje povodom bilo kakve žalbe.

4. Nadležno tijelo u matičnoj državi odlučuje o pokretanju mjera, prema vlastitim postupovnim i materijalnim pravilima, u svjetlu odluke nadležnog tijela države primateljice o odvjetniku koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje.

5. Iako nije preduvjet za odluku nadležnog tijela u državi primateljici, privremeno ili trajno oduzimanje ovlaštenja za obavljanje djelatnosti od strane nadležnog tijela matične države članice automatski povlači privremenu ili trajnu zabranu obavljanja odvjetništva u državi primateljici pod stručnim nazivom iz matične zemlje.

Članak 8.

Nesamostalna djelatnost

Odvjetnik upisan u državi primateljici pod nazivom iz matične zemlje može obavljati nesamostalnu djelatnost kod drugog odvjetnika, udruženja ili odvjetničkog društva, u javnom ili privatnom trgovačkom društvu, u onoj mjeri u kojoj to država primateljica dopušta odvjetnicima upisanim pod stručnim nazivom iz te države.

Članak 9.

Obrazloženja i pravni lijekovi

Odluke o odbijanju upisa iz članka 3. ili o poništenju upisa i odluke kojima se utvrđuju disciplinske mjere moraju sadržavati obrazloženja.

Protiv takvih odluka moraju postojati pravni lijekovi pred sudom u skladu s odredbama nacionalnog zakonodavstva.

Članak 10.

Izjednačavanje s odvjetnicima države primateljice

1. Odvjetnik koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje i koji učinkovito i redovno obavlja djelatnost najmanje tri godine u državi primateljici po pravu te države, uključujući pravo Zajednice, s ciljem stjecanja primitka u odvjetništvo države primateljice, izuzet je od uvjeta iz članka 4. stavka 1. točke (b) Direktive 89/48/EEZ, „Učinkovito i redovno obavljanje djelatnosti” znači stvarno obavljanje djelatnosti bez prekida osim onog koje nastaje iz događaja u svakodnevnom životu.

Predmetni odvjetnik dužan je dostaviti nadležnom tijelu u državi primateljici dokaz o učinkovitom redovnom obavljanju djelatnosti za razdoblje od najmanje tri godine po pravu države primateljice. U tom cilju:

- (a) odvjetnik će dostaviti nadležnom tijelu u državi primateljici sve bitne podatke i dokumentaciju, posebno o broju predmeta s kojima je radio i njihovoj prirodi;
- (b) nadležno tijelo države primateljice može provjeriti učinkovitost i redovitost obavljanja djelatnosti i može, prema potrebi, zatražiti od odvjetnika da dostavi, usmeno ili pismeno, dodatna pojašnjenja ili tumačenja informacija i dokumentacije iz točke (a).

Odluka nadležnog tijela u državi primateljici kojom se odbija dodjela ovlaštenja ako nije dostavljen dokaz da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u prvom podstavku mora biti obrazložena, te podliježe žalbi u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

2. Odvjetnik koji obavlja djelatnost u državi primateljici pod stručnim nazivom iz matične zemlje može u bilo kojem trenutku predati zahtjev za priznanje diplome u skladu sa Direktivom 89/48/EEZ s ciljem primitka u odvjetništvo države primateljice i obavljanje djelatnosti odvjetnika pod stručnim nazivom koji odgovara stručnom nazivu u toj državi članici.

3. Odvjetnik koji obavlja djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje i koji učinkovito i redovno obavlja djelatnost u državi primateljici na razdoblje od najmanje tri godine ali kraće vrijeme po pravu te države članice, može od nadležnog tijela te države ishoditi prijem u odvjetništvo države primateljice i pravo obavljanja odvjetništva pod stručnim nazivom koji odgovara stručnom nazivu u toj državi članici, bez obveze ispunjavanja uvjeta iz članka 4., stavka 1. točke b. Direktive 89/48/EEZ, pod uvjetima i u skladu s postupcima utvrđenima u nastavku:

- (a) Nadležno tijelo države primateljice uzet će u obzir učinkovito i redovno obavljanje odvjetništva tijekom gore navedenog razdoblja i sve znanje i iskustvo u struci po pravu države primateljice, kao i svako pohađanje predavanja ili seminara o pravu države primateljice, uključujući pravila u vezi obavljanja odvjetničke djelatnosti i odvjetnički kodeks.
- (b) Odvjetnik je dužan dostaviti nadležnom tijelu države primateljice sve relevantne podatke i dokumentaciju, posebno o predmetima na kojima je radio. Procjena učinkovitog i redovnog obavljanja odvjetništva od strane odvjetnika u

državi primateljici i procjena njegove sposobnosti nastavka obavljanja te djelatnosti u toj državi vrši se usmenom provjerom kod nadležnog tijela države primateljice s ciljem provjere redovnosti i učinkovitosti obavljanja djelatnosti.

Odluka nadležnog tijela u državi primateljici kojom se odbija dati ovlaštenje ako nije dostavljen dokaz da su ispunjeni uvjeti iz prvog podstavka mora sadržavati obrazloženje, te podliježe žalbi sukladno nacionalnom zakonodavstvu.

4. Nadležno tijelo države primateljice može, obrazloženom odlukom protiv koje je dozvoljena žalba u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, odbiti zahtjev odvjetnika za ostvarivanje prava iz ovog članka ako smatra da bi to bilo protivno javnom poretku, posebno zbog mogućnosti disciplinskog postupka ili žalbi ili incidenata bilo koje vrste.

5. Predstavnici nadležnog tijela koje razmatra zahtjev dužni su sačuvati povjerljivost svih primljenih podataka.

6. Odvjetnik koji je primljen u odvjetništvo države primateljice u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. ovog članka ima pravo koristiti stručni naziv iz matične zemlje, na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika matične države članice, zajedno sa nazivom koji odgovara odvjetničkoj struci u državi primateljici.

Članak 11.

Zajedničko obavljanje djelatnosti

Ako je odobreno zajedničko obavljanje djelatnosti odvjetnicima koji svoje djelatnosti obavljaju pod odgovarajućim stručnim nazivom u državi primateljici, vrijede sljedeće odredbe za odvjetnike koji žele obavljati djelatnosti pod tim stručnim nazivom ili koji su upisani kod nadležnog tijela:

1. Jedan ili više odvjetnika iz istog udruženja u matičnoj državi članici i koji obavljaju djelatnost u državi primateljici pod stručnim nazivom matične države mogu svoje stručne djelatnosti obavljati u podružnici ili predstavništvu svog udruženja u državi primateljici. Međutim, ako temeljna pravila kojima se uređuje takvo udruživanje u matičnoj državi nisu u skladu s temeljnim pravilima utvrđenima zakonima ili drugim propisima države primateljice, potonja pravila su mjerodavna u onoj mjeri u kojoj je pridržavanje tih pravila opravdano javnim interesom u zaštiti stranaka i trećih osoba.

2. Svaka država članica dopustit će da dvoje ili više odvjetnika iz istog udruženja ili iste matične države članice koji na njezinom državnom području obavljaju djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje imaju pristup određenom obliku zajedničkog obavljanja djelatnosti. Ako država primateljica dopušta svojim odvjetnicima izbor između više oblika zajedničkog obavljanja djelatnosti, te iste oblike stavit će se na raspolaganje i gore navedenim odvjetnicima. Način na koji ti odvjetnici zajednički obavljaju djelatnost u državi primateljici uređuje se zakonima i drugim propisima te države.

3. Država primateljica poduzet će mjere potrebne za dopuštanje zajedničkog obavljanja djelatnosti i među:

- (a) više odvjetnika iz različitih država članica koji obavljaju djelatnost pod stručnim nazivima iz matične zemlje;
- (b) jednom ili više odvjetnika iz točke (a) i jednom ili više odvjetnika iz države primateljice.

Način na koji odvjetnici mogu zajednički obavljati djelatnost u državi primateljici uređuje se zakonima i drugim propisima te države.

4. Odvjetnik koji želi obavljati djelatnost pod stručnim nazivom iz matične zemlje obavijestit će nadležno tijelo države primateljice o činjenici da je član udruženja u matičnoj državi i dostaviti sve relevantne podatke o tom udruženju.

5. Neovisno o točkama od 1. do 4., država primateljica, ako zabranjuje odvjetnicima koji obavljaju djelatnost pod njezinim odgovarajućim stručnim nazivom, obavljanje odvjetništva u okviru udruženja u kojem neke osobe nisu članovi struke, može odbiti odvjetniku upis pod stručnim nazivom iz matične zemlje na svom državnom području u svojstvu člana njegovog udruženja. Smatra se da udruženje uključuje članove koji ne pripadaju odvjetničkoj struci ako:

- je kapital udruženja u potpunosti ili djelomično u vlasti, ili
- naziv, pod kojim se obavlja djelatnost, koristi, ili
- ovlasti za odlučivanje u tom udruženju vrše, *de facto* ili *de jure*,

osobe koje nemaju status odvjetnika u smislu članka 1. stavka 2.

Ako temeljna pravila o udruživanju odvjetnika u matičnoj državi nisu u skladu s pravilima koja vrijede u državi primateljici ili s odredbama prvog podstavka, država primateljica može se suprotstaviti otvaranju podružnice ili predstavništva na svom državnom području bez ograničenja iz točke 1.

Članak 12.

Naziv udruženja

Bez obzira na način na koji odvjetnici obavljaju djelatnost pod stručnim nazivima iz matične zemlje u državi primateljici, mogu

koristiti naziv bilo kojeg udruženja kojem pripadaju u matičnoj državi članici.

Država primateljica može tražiti da se, pored naziva navedenog u prvom podstavku, navede pravni oblik udruženja u matičnoj državi članici i/ili nazivi eventualnih članova udruženja koji obavljaju djelatnost u državi primateljici.

Članak 13.

Suradnja između nadležnih tijela matične države članice i države članice primateljice i povjerljivost

S ciljem omogućavanja primjene ove Direktive i sprječavanja pogrešne primjene odredaba iste isključivo u svrhu izbjegavanja pravila koja vrijede u državi primateljici, nadležno tijelo države primateljice i nadležno tijelo matične države članice usko surađuju i uzajamno se pomažu.

Nadležna tijela čuvaju povjerljivost podataka koje razmjenjuju.

Članak 14.

Određivanje nadležnih tijela

Države članice određuju nadležna tijela ovlaštena primiti zahtjeve i donositi odluke navedene u ovoj Direktivi do 14. ožujka 2000. Te podatke dostavljaju drugim državama članicama i Komisiji.

Članak 15.

Izvještaj Komisije

Najkasnije u roku od deset godina od stupanja na snagu ove Direktive, Komisija Europskom Parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o napretku u provedbi ove Direktive.

Po obavljenim svim potrebnim savjetovanjima, tom prilikom iznosi svoje zaključke i moguće izmjene postojećeg sustava.

Članak 16.

Provedba

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 14. ožujka 2000. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili

se uz njih navodi takva uputa. Načine toga upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnoga prava koji donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 17.

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu* Europskih zajednica.

Članak 18.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

U Bruxellesu 16. veljače 1998.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. M. GIL-ROBLES

Za Vijeće

Predsjednik

J. CUNNINGHAM